

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директорка

ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА»

О. Білодід

26.08.2026 р.

**Освітня програма
товариства з обмеженою відповідальністю
«ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА»
(ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА»)**

**для циклу базового предметного навчання
(7 – 9 класів)**

Освітня програма для циклу базового предметного навчання запроваджується:

- для 7 класу з 2024/2025 навчального року;
- для 8 класу з 2025/2026 навчального року;
- для 9 класу з 2026/2027 навчального року.

Схвалено

на засіданні педагогічної ради

(протокол № 1 від 26.08.2026 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Обґрунтування освітньої програми для циклу базового предметного навчання (7 – 9 класів)

Освітню програму для циклу базового предметного навчання запроваджено

- для 7 класу з 2024/2025 навчального року;
- для 8 класу з 2025/2026 навчального року;
- для 9 класу з 2026/2027 навчального року.

Нормативні документи

Освітня програма розроблена на виконання Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972 на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 №1430).

Мета і завдання освітньої програми

Освітня програма забезпечує розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

В освітній програмі враховані гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової та кадрової автономії ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА», а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Освітня програма ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» відповідає структурі Типової освітньої програми та

- визначає вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на циклі базового предметного навчання, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою із перерозподілом годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, із зазначенням про вивчення окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;

- містить перелік модельних програм та навчальних програм з окремих предметів та інтегрованих курсів, затверджених педагогічною радою, що використовуються в освітньому процесі, в обсязі не меншому ніж установлено відповідними модельними навчальними програмами та містять опис результатів навчання;
- містить опис форм організації освітнього процесу;
- містить опис інструментарію оцінювання.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою циклу базового предметного навчання можуть розпочинати здобувачі освіти, які на момент зарахування (переведення) до ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті адаптаційного циклу базової середньої освіти, що підтверджено свідоцтвом досягнень.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень адаптаційного циклу базової середньої освіти здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на циклі базового предметного навчання, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9 класів (цикл базового предметного навчання), мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання сформовано за Типовою освітньою програмою для закладів з навчанням українською мовою.

Загальний обсяг навчального навантаження для циклу базового предметного навчання складено окремо для 7, 8 та 9 класів (додатки 1-3).

4. Навчальні плани для циклу базового предметного навчання (7-9 класів)

Навчальний план розроблено як частину освітньої програми ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» на основі варіанту типового навчального плану з навчанням українською мовою типової освітньої програми.

Навчальні плани для циклу базового предметного навчання складено окремо для 7 класу (додаток 4), 8 класу (додаток 5) та 9 класу (додаток 6).

Згідно з частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту» у паралелях 7 – 9 класів створено білінгвальні класи, у яких передбачено викладання біології, географії, математики, фізики та хімії поряд із державною мовою англійською мовою. Навчальні плани для цих класів зазначені у додатках для відповідних паралелей.

Навчальні плани є однаковими для обох форм здобуття освіти: інституційної (дистанційної) та індивідуальної (екстернатної).

Навчальні плани містять:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами);
- додаткові години для перерозподілу між освітніми компонентами для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальне навантаження в навчальних планах орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами перерозподілено між різними освітніми галузями з урахуванням освітніх потреб учнів, використано для вибіркового освітніх компонентів: вивчення другої іноземної мови та групових занять для вивчення іноземної мови, що відображено у навчальному плані.

У навчальному плані кількість навчальних годин на вивчення другої іноземної мови не включаються до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на мовно-літературну освітню галузь.

У навчальному плані визначено кількість додаткових годин для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, з урахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує гранично допустимого річного навчального навантаження здобувачів освіти.

5. Модельні та навчальні програми, що використовуються в освітньому процесі

В освітньому процесі використані модельні програми, які рекомендовані Міністерством освіти і науки України, є базовими та містять опис результатів навчання здобувачів освіти з навчальних предметів (інтегрованих курсів) та навчальні програми, затверджені рішенням педагогічної ради.

Модельні навчальні програми визначено окремо для циклу базового предметного навчання (7-9 класи). Визначені програми враховують особливості та потреби здобувачів освіти ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТІМА» в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами

різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин.

На основі модельних програм предметів (інтегрованих курсів) вчителі складають календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне планування здійснюється вчителями у визначеній формі з використанням електронних джерел.

Кількість годин, необхідна на провадження послідовності досягнення результатів навчання здобувачів освіти з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), їхнього змісту та видів навчальної діяльності здобувачів освіти визначають учителі з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів) та зазначають у календарно-тематичних планах.

Перелік модельних та навчальних програм зазначено у додатку 7.

6. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому інтернет-середовищі Moodle та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб з реалізацією індивідуальної освітньої траєкторії у двох формах здобуття освіти:

- інституційній (дистанційній),
- індивідуальній (екстернатній).

Організація освітнього процесу здійснюється дистанційно на сайті <https://b.optima-osvita.org> у інтернет-середовищі Moodle. Система Moodle надає можливість виконання всіх видів перевірочних і самостійних робіт, передбачених модельними програмами. ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» дає рекомендації та чіткі інструкції щодо оснащення комп'ютерної техніки доступними і зручними у використанні програмами.

Участь у заняттях і вивчення матеріалу учень підтверджує, відповідаючи на питання наприкінці кожного уроку та проходячи інші форми контролю, які слугують для самооцінки отриманих знань учнем, дозволяє учневі, вчителю, а також батькам постійно стежити за успішністю та виконанням навчальних програм. Технологічно для забезпечення результативності занять та об'єктивної, прозорої і всебічної перевірки отриманих знань, передбачені різноманітні види та форми навчання, методи викладання, види перевірочних робіт. Тести можуть бути з обмеженням часу або без, встановлено кількість спроб, створено декілька варіантів, які відкриваються за випадковим вибором, тому двом учням відкриються різні варіанти, знижуючи ймовірність плагіату. Твори, есе, перекази можуть виконуватися як у комп'ютерному наборі, так і здаватися як рукописи - у сканованому вигляді. Завдання з математики, хімії та інших предметів - також можуть виконуватися власноруч і здаватися в сканованому вигляді. Лабораторні роботи, які за вимогами безпеки та доступності матеріалів можливо виконувати в домашніх умовах, учні виконують самостійно, за вказаним учителем планом, фіксуючи процес на вебкамеру і здаючи як відеоролик/відеопрезентацію. Інші роботи - у віртуальних лабораторіях або за відеоматеріалом, розробленим учителем. У

таких предметах, як мови, де потрібні усні відповіді, мовні тренування, вивчення віршів напам'ять, використовуються можливості аудіо- та/або відеозапису. Учитель за потребою (або при виникненні підозр у плагіаті) може отримати від учня відповідь на поставлене запитання в режимі реального часу, до того ж з можливістю аудіо- та відеозапису. Передбачено регулярні опитування та анкетування учнів з метою виявлення недоліків, сильних і слабких сторін процесу навчання, напрямів оптимізації навчального процесу.

Освітня програма спрямована на забезпечення особистісно-орієнтованого навчання учнів, передбачає організацію навчання на засадах глибокої поваги до особистості вихованця, врахування особливостей індивідуального розвитку, ставлення до нього як до свідомого відповідального суб'єкта навчально-виховної взаємодії, зорієнтований на розв'язання нестандартних освітніх задач та створення оптимальних навчальних умов, які враховують потреби і можливості кожного учня, незалежно від місця проживання/перебування, за рахунок новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Навчально-практичне заняття в умовах дистанційного навчання здійснюється за допомогою віртуальних лабораторій та виконує функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також використовуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

В освітньому процесі передбачені віртуальні екскурсії, що мають на меті показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у модельних програмах окремих предметів.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) здійснюється за:

- результатами моніторингових контрольних робіт згідно з річним планом роботи ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ ОПТИМА»;
- оцінюванням за групами результатів, семестрового та річного оцінювання;
- результатами ДПА та ЗНО/НМТ (за умови проведення);
- результатами конкурсів, олімпіад, МАН.

Оновлення методичної бази освітньої діяльності здійснюється через:

- роботу творчих груп педагогів (на базі методичних об'єднань) для підготовки навчальних та науково-методичних посібників для вчителів, з урахуванням специфіки дистанційного навчання;
- постійне доопрацювання, ревізію (не рідше ніж раз на квартал) навчального матеріалу (віртуальних уроків), з урахуванням найсучасніших досягнень науки та педагогічної думки;
- закупівлю найсучасніших навчальних інтерактивних систем. Наприклад, *mozabook* - урізноманітнює інструментарій шкільних уроків за рахунок численних ілюстраційних, анімаційних і творчих презентаційних можливостей; видовищні інтерактивні елементи і вбудовані додатки, призначені для розвитку навичок, проведення дослідів і ілюстрування, пробуджують зацікавленість учнів і допомагають в більш легкому засвоєнні навчального матеріалу);
- подальшу співпрацю з віртуальною лабораторією Компанії СМІТ, провідним розробником електронних засобів навчання, педагогічних програмних засобів (ППЗ), та електронних підручників, найсучасніших мультимедійних технологій (анімації, відеосюжети, звуковий супровід, інтерактивність);
- подальшу співпрацю з Компанією Брістар - арт-студією по розробці ігор для навчання та розвитку дитини;
- оформлення електронної підписки на фахові журнали для вчителів та адміністрації школи

Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення здійснюється згідно з річним планом роботи.

Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти здійснюється через систематичну планову роботу психолога, анкетування, тренінги, індивідуальні консультації згідно з річним планом роботи.

Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників здійснюється через проходження курсів підвищення кваліфікації, участь у семінарах, тренінгах, тощо.

Часовий режим розкладу занять визначено як рекомендований, оскільки учні можуть фізично знаходитися у різних часових поясах.

ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» працює за п'ятиденним робочим тижнем. Навчальні заняття в усіх класах проводяться згідно з рекомендованим розкладом уроків. Тривалість уроків у 7 - 9 класах – 45 хвилин.

В умовах дистанційного навчання поділ на групи для вивчення окремих предметів не здійснюється.

Здобувачі освіти ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» мають можливість навчатись за міжнародною програмою Cambridge IGCSE та державними стандартами України. У 2023 р. ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» отримала від Cambridge Assessment International Education підтвердження про повну відповідність всім вимогам мережі Кембриджських шкіл онлайн (certificate of registration UA035 issued on 23.11.2023). Протягом 2023-2024 навчального року учителі ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» пройшли підготовку до викладання за стандартами Кембриджських шкіл. Практика використання програм Cambridge IGCSE сприяє

- когнітивному розвитку, оскільки діти повноцінно займаються двома мовами, таке навчання позитивно впливає на розумові здібності, гнучкість мислення, багатозадачність, пам'ять і концентрацію уваги;
- особистісному розвитку: дитина розвиває в собі дисциплінованість, самостійність, організованість, навички тайм-менеджменту, стресостійкості та комунікації;
- розширенню світогляду: на уроках білінгвальної програми діти підвищують рівень володіння іноземною мовою та більше дізнаються про культуру іншої країни, про мову та її особливості, про людей та їхнє життя, що є вкрай важливим для сучасного глобалізованого світу;
- підготовці до подальшого навчання: білінгвальний клас є важливим трампліном для розуміння дитиною іншомовного середовища та системи навчання. Це допоможе краще психологічно підготуватися до здобуття освіти за кордоном, а ще набуті необхідні для цього навички.

Освітня програма для білінгвального класу поєднує вивчення предметів природничого циклу і математики рідною мовою та за програмою Cambridge IGCSE англійською мовою.

1. Загальні положення

Мета програми

Забезпечити учням глибоке розуміння предметів природничого циклу і математики двома мовами: рідною мовою та англійською, відповідно до стандартів Cambridge IGCSE.

Структура:

- Програма включає вивчення англійської мови на поглибленому рівні й основних дисциплін природничого циклу (біологія, хімія, фізика, географія) і математики двома мовами: рідною та англійською.
- Рідною мовою учні вивчають базовий курс, що охоплює ключові концепції, термінологію та прикладні аспекти.

- Англійською мовою вивчаються ті ж предмети за програмою Cambridge IGCSE, з акцентом на розвиток академічних навичок і підготовку до міжнародних іспитів.

2. Мовна компетенція

Цілі:

- Збагачення словникового запасу та термінологічних знань обома мовами.
- Розвиток академічного письма, читання наукових текстів, проведення досліджень і презентацій англійською мовою.

Методика:

- Чергування уроків рідною та англійською мовами для забезпечення паралельного розвитку двох мовних компетенцій.
- Використання інтегрованих підручників та інтерактивних платформ, що містять пояснення обома мовами.

3. Предмети природничого циклу

Біологія

- Рідна мова: вивчення основних біологічних концепцій, включаючи будову клітини, фізіологію, генетику, еволюцію та екологію.
- Англійська мова: поглиблене вивчення цих тем за програмою Cambridge IGCSE, включаючи практичні заняття, експерименти та проекти.

Хімія

- Рідна мова: вивчення основ хімії, таких як структура атома, періодична система, типи хімічних реакцій.
- Англійська мова: поглиблене дослідження з фокусом на хімічний аналіз, органічну та неорганічну хімію, підготовка до іспитів IGCSE.

Фізика

- Рідна мова: вивчення базових принципів механіки, термодинаміки, електромагнетизму та оптики.
- Англійська мова: поглиблене дослідження з використанням лабораторних робіт, математичного моделювання фізичних явищ та підготовка до іспитів Cambridge IGCSE.

Географія

- Рідна мова: Вивчення основ географії, ландшафтів, кліматичних зон, гідрології, вулканів та землетрусів, економічних ресурсів, людських ресурсів, включаючи міграцію і урбанізацію, сільського господарства, промисловості, торгівлі, екологічних проблем, кліматичних змін.
- Англійська мова: Поглиблене вивчення цих тем за програмою Cambridge IGCSE, включаючи практичні заняття, дослідження, вивчення статистики та проекти.

Математика

- Рідна мова: основи арифметики, алгебри, геометрії, тригонометрії, ймовірності та статистики.
- Методи: викладання теоретичних основ і практичних завдань, розвиток навичок розв'язання задач, пояснення складних концепцій.

Англійська мова (Cambridge IGCSE):

- Тематика: поглиблене вивчення тих самих тем з додатковими аспектами, такими як аналіз функцій, складні рівняння, аналітична геометрія, комбінаторика, розширені концепції ймовірності та статистики.

- Методи: використання англомовних підручників Cambridge IGCSE, виконання завдань відповідно до вимог іспитів, проведення регулярних тестів і практичних робіт.

4. Навчальні методики

Інтеграція мов і предметів

- Викладання базового курсу предмета рідною мовою з поступовим переходом до англійської під час вивчення складніших тем.
- Використання методів двомовного навчання, таких як паралельні тексти, двомовні презентації та проекти.

Практична діяльність

- Регулярні лабораторні роботи, що виконуються англійською мовою відповідно до стандартів Cambridge IGCSE.
- Проведення міждисциплінарних проектів, де учні використовують обидві мови для дослідження та представлення наукових ідей.

5. Оцінювання

Цілі

- Оцінювання знань учнів з предметів природничого циклу і математики як рідною, так і англійською мовами.
- Забезпечення підготовки учнів до складання іспитів Cambridge IGCSE з урахуванням білінгвальних особливостей.

Методика

- Проведення регулярних тестів, письмових робіт та усних презентацій як рідною так і іноземною мовами.
- Використання стандартів оцінювання Cambridge IGCSE для визначення рівня знань учнів англійською мовою з предметів природничого циклу і математики.
- Навчальні досягнення учнів оцінюються відповідно до вимог, визначених Міністерством освіти і науки України.
- За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів у білінгвальних класах виставляються окремі оцінки за предмет рідною мовою та англійською мовою.

6. Підтримка учнів та батьків

Цілі

- Підтримка учнів у розвитку двомовності та забезпечення глибокого розуміння наукових дисциплін.
- Співпраця з батьками для створення сприятливого навчального середовища вдома.

Методика

- Проведення консультацій для учнів з питань білінгвального навчання, організація додаткових занять для посилення мовної та предметної компетенції.
- Надання рекомендацій батькам щодо підтримки двомовного навчання вдома, включаючи використання додаткових ресурсів.

Ця програма спрямована на забезпечення високого рівня знань з предметів природничого циклу і математики, одночасно підтримуючи розвиток двомовності та підготовку до складання міжнародних іспитів Cambridge IGCSE.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання здобувачів освіти, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є:

- поточне (формувальне) оцінювання,
- підсумкове (семестрове, річне) оцінювання.

Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів.

На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета/ інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА».

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається здобувачу освіти щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до вимог модельних навчальних програм здійснюється із застосуванням таких основних форм:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Педагогічні працівники ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Система Moodle надає можливість інформування здобувачів освіти про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець теми, навчального семестру та року, надання здобувачам освіти зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок є зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним з акцентуванням уваги лише на позитивній динаміці досягнень здобувачів освіти. Труднощі в навчанні обговорюються із здобувачами освіти індивідуально. Зворотний зв'язок надається у письмовій формі в особистому кабінеті здобувача освіти. Створено умови для формування вміння здобувачів освіти аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень здобувача освіти протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТИМА» із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом директора створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо здобувачу освіти не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання здобувачів освіти є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише здобувачу освіти, його батькам (іншим законним представникам).

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені модельними програмами очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти скеровано такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);

- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання здобувачами освіти принципів доброчесності. У разі порушення здобувачами освіти принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною шкалою оцінювання. Результати річного оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, яке видають здобувачам освіти в кінці навчального року. Якщо рівень результатів навчання здобувача освіти визначити неможливо через тривалу відсутність здобувача освіти, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Для недопущення перевантаження учнів, які навчаються в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо) дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, технології, фізична культура) у позашкільних закладах.

Додаток 1
До Освітньої програми ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ
«ОПТИМА» для циклу базового предметного
навчання (7 - 9 класів)

**Загальний обсяг навчального навантаження
для циклу базового предметного навчання (7 класів)
із навчанням українською мовою**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік		
	Навчальне навантаження	7 клас	7 білінгвальний клас
Мовно-літературна	на тиждень	9+1,5	9+3
	на рік	367,5	420
Математична	на тиждень	4+1	4+1
	на рік	175	175
Природнича	на тиждень	7+0	7+0,5
	на рік	245	262,5
Соціальна і здоров'язберезувальна	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Громадянська та історична	на тиждень	1,5+1,5	1,5+1,5
	на рік	105	105
Технологічна	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Інформатична	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Мистецька	на тиждень	1+0,5	1+0,5
	на рік	52,5	52,5
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Додаткові години для вибірових освітніх компонентів	на тиждень	2	0
	на рік	70	0
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються	на тиждень	35	35
	на рік	1225	1225
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	32	32
	на рік	1120	1120

**Загальний обсяг навчального навантаження
для циклу базового предметного навчання (8 класів)
із навчанням українською мовою**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік		
	Навчальне навантаження	8 клас	8 білінгвальний клас
Мовно-літературна	на тиждень	8+2	8+4
	на рік	350	420
Математична	на тиждень	4+1	4+1
	на рік	175	175
Природнича	на тиждень	8+0	8+0
	на рік	280	280
Соціальна і здоров'язберезувальна	на тиждень	1+0,5	1+0,5
	на рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	на тиждень	2+1	2+1
	на рік	105	105
Технологічна	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Інформатична	на тиждень	1,5+0	1,5+0
	на рік	52,5	52,5
Мистецька	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Додаткові години для вибірових освітніх компонентів	на тиждень	2	0
	на рік	70	0
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються	на тиждень	36	36
	на рік	1260	1260
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	33	33
	на рік	1155	1155

**Загальний обсяг навчального навантаження
для циклу базового предметного навчання (9 класів)
із навчанням українською мовою**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік		
	Навчальне навантаження	9 клас	9 білінгвальний клас
Мовно-літературна	на тиждень	8+2	8+4
	на рік	350	420
Математична	на тиждень	4+1	4+1
	на рік	175	175
Природнича	на тиждень	8+0	8+0
	на рік	280	280
Соціальна і здоров'язберезувальна	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Громадянська та історична	на тиждень	2,5+1	2,5+1
	на рік	125,5	125,5
Технологічна	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Інформатична	на тиждень	1,5+0	1,5+0
	на рік	52,5	52,5
Мистецька	на тиждень	1+0	1+0
	на рік	35	35
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Додаткові години для вибірових освітніх компонентів	на тиждень	2	0
	на рік	70	0
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються	на тиждень	36	36
	на рік	1260	1260
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	33	33
	на рік	1155	1155

До Освітньої програми ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ
«ОПТИМА» для циклу базового предметного
навчання (7 - 9 класів)

**Навчальний план для 7 класу
циклу базового предметного навчання із навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		А, Б, В, Г, СЕ, ЕМЗУ, ВР	Д	КБ (білінгвальний)
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Іноземна мова (1 на вибір) (англійська/німецька)	3,5	3,5	3,5+1,5 (англійська)
	Зарубіжна література	1+1	1+1	1+1
Вибірковий освітній компонент	Друга іноземна мова (1 за вибором): польська/німецька/французька	-	0+2	-
Кількість годин за галуззю		9+1,5	9+1,5	9+3
Кількість годин для вибірк. освітнього компоненту			+2	-
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5 год. – укр. м. +0,5 год. – англ м.
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5 год. – укр. м. +0,5 год. – англ м.
Кількість годин за галуззю		4+1	4+1	4+1
Природнича У білінгвальному класі англomовний компонент з двох предметів за вибором	Біологія	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ м.
	Географія	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ м.
	Фізика	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ м.
	Хімія	1	1	0,5 год. – укр. м. 0,5 год. – англ м.+0.5
Кількість годин за галуззю		7+0	7+0	7+0
Соціальна і здоров'язбережув.	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Громадянська та історична*	Історія України	1+1	1+1	1+1
	Всесвітня історія	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
Кількість годин за галуззю		1,5+1.5	1,5+1.5	1,5+1.5
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Технологічна	Технології	1	1	1
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5
Кількість годин за галуззю		1+0,5	1+0,5	1+0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Кількість годин за галуззю		3+0	3+0	3+0
Вибірковий освітній компонент	Факультатив (1 за вибором): польська/англійська /німецька/французька мови	2	-	-
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5	6,5	6,5
Усього (без фізичної культури + фізична культура)		32+3	32+3	32+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	32
Загальна кількість годин на тиждень		35	35	35

* Громадянська освіта вивчається інтегровано з історією України

До Освітньої програми ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ
«ОПТИМА» для циклу базового предметного
навчання (7 - 9 класів)

**Навчальний план для 8 класу
циклу базового предметного навчання із навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		А, Б, В, Д, СЕ, ЕМЗУ, ВР	Г	КБ (білінгвальний)
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	1+1	1+1	1+1
	Іноземна мова (англ./німецька)	3	3	3+2
	Зарубіжна література	1+1	1+1	1+1
Вибірк. освітній компонент	Друга іноземна мова (1 за вибором): польська/німецька/французька	-	+2	-
Кількість годин за галуззю		8+2	8+2	8+4
Кількість годин для вибірк. освітнього компоненту		-	+2	-
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5	2 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5	1 год. – укр. м. +1 год. – англ. м.
Кількість годин за галуззю		4+1	4+1	4+1
Природнича У білінгвальному класі англomовний компонент з двох предметів за вибором	Біологія	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
	Географія	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
	Фізика	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
	Хімія	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
Кількість годин за галуззю		8+0	8+0	8+0
Соціальна і здоров'язбережувальна	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5	0,5
Кількість годин за галуззю		1+0,5	1+0,5	1+0,5
Громадянська та історична	Історія України	1+0,5	1+0,5	1+0,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5	0,5
Кількість годин за галуззю		2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5
Кількість годин за галуззю		1,5+0	1,5+0	1,5+0
Технологічна	Технології	1	1	1
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Мистецька	Мистецтво	1	1	1
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Кількість годин за галуззю		3+0	3+0	3+0
Вибірк. освітній компонент	Факультатив (1 за вибором): Польська / Нім. / Франц. мови	+2	-	-
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5	6,5	6,5
Усього (без фізичної культури+фізична культура)		33+3	33+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33
Загальна кількість годин на тиждень		36	36	36

До Освітньої програми ТОВ «ЦЕНТР ОСВІТИ
«ОПТИМА» для циклу базового предметного
навчання (7 - 9 класів)

**Навчальний план для 9 класу
циклу базового предметного навчання із навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		А, Б, В, Д, СЕ, ЕМЗУ, ВР	Г	КБ (білінгвальний)
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	1+1	1+1	1+1
	Іноземна мова (англ./нім.)	3	3	3+2
	Зарубіжна література	1+1	1+1	1+1
Вибірк. освітній компонент	Друга іноземна мова (1 за вибором): польська/німецька/французька	-	+2	-
Кількість годин за галуззю		8+2	8+2	8+4
Кількість годин для вибірк. освітнього компоненту			+2	-
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5	2 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5	1 год. – укр. м. +1 год. – англ. м.
Кількість годин за галуззю		4+1	4+1	4+1
Природнича У білінгвальному класі англomовний компонент з двох предметів за вибором	Біологія	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
	Географія	1	1	0,5 год. – укр. м. 0,5 год. – англ. м.
	Фізика	3	3	2 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
	Хімія	2	2	1 год. – укр. м. 1 год. – англ. м.
Кількість годин за галуззю		8+0	8+0	8+0
Соціальна і здоров'язбережувальна	Підприємництво і фін. грам.	0,5	0,5	0,5
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5	0,5
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Громадянська та історична	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5	0,5
	Правознавство	0,5	0,5	0,5
Кількість годин за галуззю		3,5+0	3,5+0	3,5+0
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5
Кількість годин за галуззю		1,5+0	1,5+0	1,5+0
Технологічна	Технології	1	1	1
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Мистецька	Мистецтво	1	1	1
Кількість годин за галуззю		1+0	1+0	1+0
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Кількість годин за галуззю		3+0	3+0	3+0
Вибірк. освітній компонент	Факультатив (1 за вибором): польська/нім./франц. мови	+2	-	-
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		5	5	5
Усього (без фізичної культури+фізична культура)		33+3	33+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33
Загальна кількість годин на тиждень		36	36	36

**Перелік модельних навчальних програм для 7-9 класів
циклу базового предметного навчання із навчанням українською мовою**

№ з/п	Предмет	Назва модельної навчальної програми
1	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5-9 класи. Ніколенко та ін.
2	Здоров'я, безпека та добробут	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» (авт. Гущина Н. І., Василяшко І. П.)
3	Українська мова	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)
4	Історія України	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)
5	Всесвітня історія	«Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.)
6	Громадянська освіта	«Громадянська освіта. 6–9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.)
	Правознавство	«Правознавство. 9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І. Д., Кравчук В. М.)
7	Технології	«Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)
8	Інформатика	«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)
9	Фізика	ФІЗИКА 7-9 класи автори: Максимович З. Ю., Білик М. М., Варениця Л. В., Коваль Г. С., Микитеєк О. М., Ординович М. Б., Созанський А. В., Шевців В. Ф.
10	Біологія	«Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Соболев В. І.)
11	Українська література	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)
12	Хімія	«Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Лашевська Г. А.)
13	Фізична культура	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломосьць Г. А., Дутчак М. В.)
14	Алгебра	«Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)
15	Геометрія	«Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)
16	Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої

		освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)
17	Підприємництво і фінансова грамотність	«Підприємництво та фінансова грамотність. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Беспалко І. В., Войтицька Л. В., Тригуб О. В., Ролік В. А.)
18	Іноземна мова	Іноземна мова. 5-9 класи. Редько та ін.
19	Друга іноземна мова	Друга іноземна мова. 5-9 класи. Редько та ін.

**Перелік навчальних програм для 7-9 класів
циклу базового предметного навчання із навчанням українською мовою**

№ з/п	Назва навчальної програми
1	Музичне мистецтво. Складено на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.)»
2	Образотворче мистецтво. Складено на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.)»
3	Інтегрований курс історії та громадянської освіти «Історія України. 7 клас» розроблена на основі модельних навчальних програм «Історія України. 7-9 класи» (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.) та «Громадянська освіта. 6–9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.)
4	Англійська мова для білінгвальних класів. Складено на основі модельної навчальної програми «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
5	Математика для білінгвальних класів. Складено на основі модельних навчальних програм «Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) та «Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)
6	Фізика для білінгвальних класів. Складено на основі модельної навчальної програми «ФІЗИКА 7-9 класи (автори: Максимович З. Ю., Білик М. М., Варениця Л. В., Коваль Г. С., Микитеєк О. М., Ординович М. Б., Созанський А. В., Шевців В. Ф.)
7	Біологія для білінгвальних класів. Складено на основі модельної навчальної програми «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Соболев В. І.)
8	Географія для білінгвальних класів. Складено на основі модельної навчальної програми «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)
9	Хімія для білінгвальних класів. Складено на основі модельної навчальної програми «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)